

కాకతీయ ఉన్నత పాఠశాల

Kakathiya High School

తెలుగు సరళ భారతి

విదవ తరగతి

భారత సంవిధానము

పార్ట్ - IV A

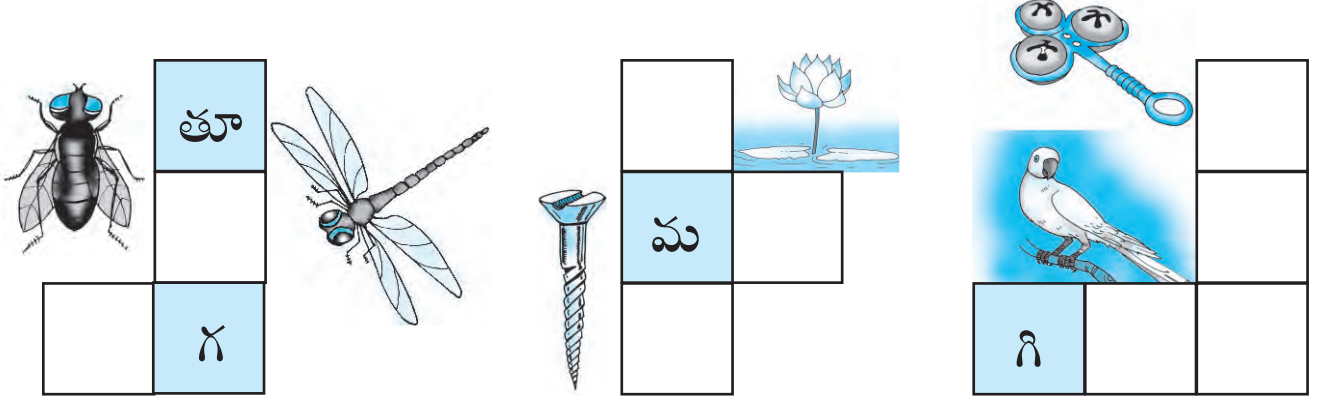
ప్రాథమిక బాధ్యతలు

51 ఎ) ప్రాథమిక బాధ్యతలు

ప్రతి పౌరుడు ఈ క్రింది బాధ్యతలను మనసారా స్వీకరించి బాధ్యతాయుతంగా ప్రవర్తించవలెను.

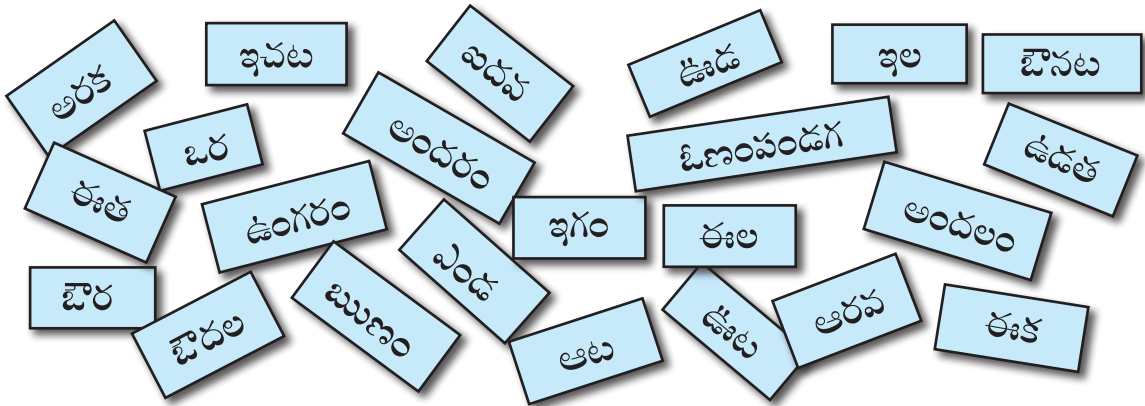
- ఎ) రాజ్యాంగ శాసనబద్ధుడై యుండుట. శాసనమందలి ఆశయములనూ, శాసనం స్థాపించే సంస్థలనూ, జాతీయ పతకాన్ని, జాతీయ గీతాన్ని అంకితభావంతో గౌరవించుట.
- బి) స్వాతంత్ర్యోద్యమ స్ఫూర్తితో అన్ని రంగాలలో వ్యవహరించుట.
- సి) దేశ సార్వభౌమత్వాన్ని, సమన్వయతనూ, సమగ్రతను రక్షించుట.
- డి) దేశరక్షణలో అనుక్షణం సంసిద్ధుడై ఉండుట.
- ఇ) ప్రజాజీవనంలో అన్యోన్యతనూ, భ్రాతృభావాన్ని పోషించుట, మత, భాషప్రాంతీయతత్వాలకు వర్గవైరుధ్యములకు అతీతముగా ఉండుట. స్త్రీలను అగౌరవపరచే ఆచారములను విడనాడుట.
- ఎఫ్) అమూల్యమైన భారతీయ చారిత్రక సంపదనూ, నుసంపన్న సంస్కృతినీ పరిరక్షించుట.
- జి) పర్యావరణాన్ని అడవులను, కొలనులనూ, నదులనూ రక్షించుట, అభివృద్ధి పరచుట, మృగరక్షణ జలజంతు జీవరాసులపై కరుణాత్రత.
- హెచ్) శాస్త్రీయ మరియు మానవతా దృక్పథాలను అలవరచుకొనుట, జిజ్ఞాసను పెంపొందించు కొనుట, సంస్కరణ తత్వమును పెంపొందించుట.
- ఐ) హింసను విడనాడుట, ప్రజల ఆస్తుల విధ్వంసం చర్యలను నిరోధించుట.
- జె) వ్యక్తిత్వ శక్తి సామర్థ్యాల ఔన్నత్యాన్ని పెంపొందించుకొనుట ద్వారా మరియు సమిష్టి కృషి ద్వారా అన్ని రంగాలలో గణనీయమైన స్థాయిని చేరుటకొరకు, శిఖరాగ్ర సాధనకొరకు నిరంతరం కృషి సల్పుట.
- కె) రక్షకులు లేదా సంరక్షకులుగా ఉన్నవారందరూ ఆరు నుంచి 14 సంవత్సరముల లోపల పసివారికి విద్యాభ్యాసము చేయు అవకాశమును కల్పించవలెను.

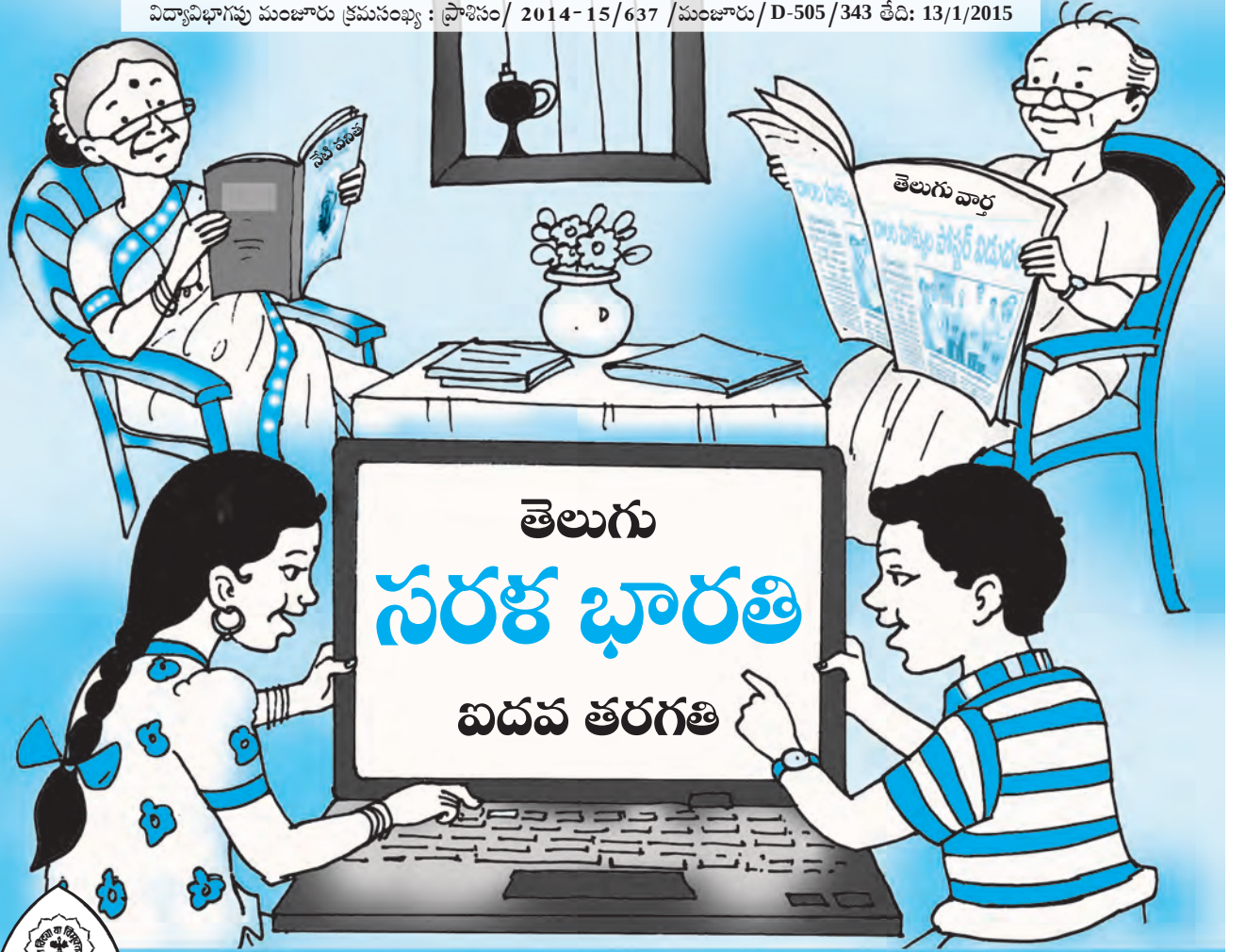
గడి-నుడి పూరించండి.

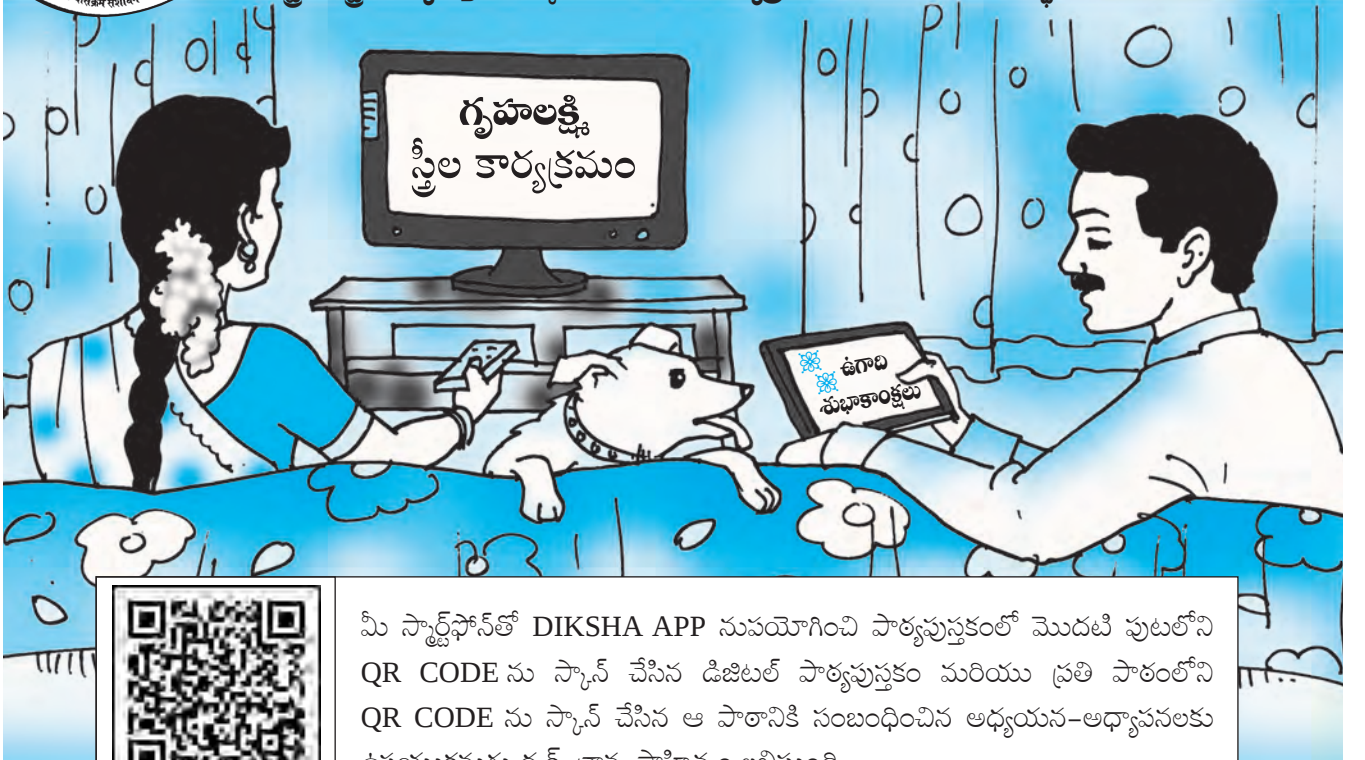
ఉపాధ్యాయులకు సూచన: తెలుగు, మరాఠీ సంస్కృతుల మేళవింపుగా చిత్రించబడిన ఈ పుస్తకము యొక్క ముఖచిత్ర, మలిచిత్రముల గురించి ప్రస్తావనలో పేర్కొనబడినది. దీనిని గురించి మరియు విద్యార్థులకు వివిధ కళలయందుగల అభిరుచి, అభినివేశముల గురించి తరగతిలో చర్చ జరుపవలెను. పిల్లలు తమ అభిప్రాయాలను తెలుగు భాషలో స్వేచ్ఛగా వ్యక్తపరచుటకు తోడ్పడవలెను. ప్రోత్సహించవలెను.

కింది పదాలను వర్ణమాల క్రమంలో రాయండి.

మహారాష్ట్ర రాష్ట్ర పాఠ్యపుస్తక నిర్మితి మరియు పాఠ్యప్రణాళిక పరిశోధన సంస్థ, పుణె - 411 004.

మీ స్మార్ట్ఫోన్తో DIKSHA APP ను సమయోగించి పాఠ్యపుస్తకంలో మొదటి పుటలోని QR CODE ను స్కాన్ చేసిన డిజిటల్ పాఠ్యపుస్తకం మరియు ప్రతి పాఠంలోని QR CODE ను స్కాన్ చేసిన ఆ పాఠానికి సంబంధించిన అధ్యయన-అధ్యాపనలకు ఉపయుక్తమగు డ్యూక్-శ్రావ్య సాహిత్యం లభిస్తుంది.

ప్రథమ ప్రచురణ : 2015

పునర్ముద్రణ : 2021

ముఖ్య సమన్వయకులు

శ్రీమతి ప్రాచీ రవీంద్ర సాతే

సంపాదక మండలి :

శ్రీమతి భమిడిపాటి శారద- అధ్యక్షులు

శ్రీమతి టి. సుశీల- సభ్యులు

శ్రీమతి ఎమ్. విద్యా బెనర్జీ- సభ్యులు

శ్రీమతి కె. అనూరాధ- సభ్యులు

శ్రీ. భూమనవల్లి విజయభాస్కరెడ్డి- సభ్యులు

డా॥ శ్రీమతి తులసీభారత్, సభ్య కార్యదర్శి

ప్రధాన సంయోజకులు:

డా॥ శ్రీమతి తులసీభారత్,

విశేషాధికారిణి- తెలుగు,

మహారాష్ట్ర రాష్ట్ర పాఠ్యపుస్తక నిర్మితి మరియు

పాఠ్యప్రణాళిక పరిశోధన సంస్థ, పుణె.

ప్రకాశకులు :

శ్రీ. వివేక్ ఉత్తం గోసావి- నియంత్రకులు

మహారాష్ట్ర రాష్ట్ర పాఠ్యపుస్తక నిర్మితి మరియు

పాఠ్యప్రణాళిక పరిశోధన సంస్థ, ప్రభాదేవి,

ముంబయి-25.

నిర్మితి :

శ్రీ. సచ్చితానంద అప్లే- ముఖ్య నిర్మితి అధికారి

శ్రీ. సందీప్ అజ్ఞేగావ్కర్- నిర్మితి అధికారి

ముఖచిత్రము, చిత్రములు :

శ్రీ. ప్రమోద్ విజయ్ పాటిల్

అక్షరకూర్పు :

క్వింటెక్స్, ముంబయి

కాగితము :

70 జి.యస్.ఎమ్ గ్రీమ్ వోవ్

ముద్రణాదేశము :

N/PB/2021-22/

ముద్రణ :

© మహారాష్ట్ర రాష్ట్ర పాఠ్యపుస్తక నిర్మితి మరియు పాఠ్యప్రణాళిక పరిశోధన సంస్థ, పుణె-411004

ఈ పుస్తకమునకు సంబంధించిన సర్వహక్కులు మహారాష్ట్ర రాష్ట్ర పాఠ్యపుస్తక నిర్మితి మరియు పాఠ్యప్రణాళిక పరిశోధన సంస్థవి. మహారాష్ట్ర రాష్ట్ర పాఠ్యపుస్తక నిర్మితి మరియు పాఠ్యప్రణాళిక పరిశోధన సంస్థ సంచాలకుల శిథిలపూర్వక అనుమతి లేనిదే ఈ పుస్తకమునందలి ఏ భాగమును గాని ఉటంకించుట లేదా పునర్ముద్రించుట చేయరాదు.

ప్రస్తావన

‘బాలల ఉచిత నిర్బంధ విద్యాహక్కు చట్టం-2009’ మరియు ‘జాతీయ విద్యాప్రణాళిక చట్టం- 2005’ దృష్టియందుంచుకొని మహారాష్ట్ర రాష్ట్రంలో ‘ప్రాథమిక విద్యాప్రణాళిక-2012’ తయారు చేయబడినది. ఈ ప్రభుత్వామోదిత విద్యా ప్రణాళిక ప్రకారం ఇంగ్లీషు మాధ్యమములో సంయుక్త భాషగా హిందీతోబాటు ఐచ్ఛికంగా (50 మార్కులకు) తెలుగు సభ్యసంఘం విద్యార్థుల కొరకు సంయుక్తభాష పాఠ్యప్రణాళిక రూపొందించబడినది. ఈ పాఠ్యప్రణాళిక ఆధారంగా రూపొందించిన ఈ 5వ తరగతి ‘సరళభారతి’ పాఠ్యపుస్తకమును మీకందించుచున్నందులకు మిక్కిలి ఆనందించుచున్నాము.

ఇంగ్లీషు మాధ్యమము ద్వారా విద్యనభ్యసించు విద్యార్థులు తమ మాతృభాషను అవగాహన చేసికొనుట, చక్కగా మాట్లాడుట, చదువుట, రాయుట వంటి ప్రాథమిక భాషానైపుణ్యాలను పొంది నిత్యజీవితంలో తమ మాతృభాషను ఉపయోగించుకొనుటకు అనువుగా ఈ పాఠ్యపుస్తకము తయారు చేయబడినది.

తెలుగు, మరాఠీ భాషీయుల ఆచార-వ్యవహారములు, సంస్కృతి-సంప్రదాయములు, ఆట-పాటలు మొదలగు వాటిలో అనేక సామ్యములున్నవి. ఈ పుస్తకము మహారాష్ట్రములో తెలుగు భాషను అభ్యసించు విద్యార్థుల కొరకు తయారు చేయబడినది. కావున ఈ రెండు సంస్కృతుల మేళవింపుగా పాఠశాల వార్షికోత్సవంలో విద్యార్థులు ‘లెర్నింగ్, ర్నూంజ్, ధోల్ వాద్యములను, కూచిపూడి నాట్యమును ప్రదర్శించుచున్నట్లు పాఠ్యపుస్తకపు ముఖచిత్ర, మలిచిత్రములు చిత్రించబడినవి అందరికీ ఆహ్లాదాన్ని కలిగించే ఈ కళలను గురించి ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులకు వివరించి వారు నేర్చుకొనునట్లు ప్రోత్సహించవచ్చును.

ఈ పాఠ్యపుస్తకం దోషరహితంగా, ప్రామాణికంగా ఉండుట కొరకు మహారాష్ట్రలోని అన్ని ప్రాంతాల తెలుగు ఉపాధ్యాయులు, విద్యా నిపుణులు, విషయ నిపుణులచేత సమీక్షింపబడినది. వారి సూచనలు, అభిప్రాయాలను పరిశీలించి తగిన సవరణలుగావించి తెలుగు భాషా సమితి ఈ పాఠ్యపుస్తకానికి తుది స్వరూపమునిచ్చినది. పాఠ్యపుస్తక సంస్థ తెలుగు భాషా సమితి మరియు చిత్రకారుల కృషి ఫలితంగా ఈ పుస్తకం రూపొందినది. వీరందరికీ మరియు సమీక్షకులకు సంస్థ తరపున మనఃపూర్వక కృతజ్ఞతలు. విద్యార్థులు, తల్లిదండ్రులు, ఉపాధ్యాయులు ఈ పుస్తకమును ఆదరిస్తారని ఆశిస్తున్నాము.

(చ. బోర్కర్)

సంచాలకులు

స్థలం : పుణె

తేది : 16-09-2014

మహారాష్ట్ర రాష్ట్ర పాఠ్యపుస్తక నిర్మితి
మరియు పాఠ్యప్రణాళిక పరిశోధన సంస్థ, పుణె-4

భారత సంవిధానము

ప్రస్తావన

భారతదేశ ప్రజలమగు మేము, భారతదేశమును సార్వభౌమ్య
సామ్యవాద లౌకిక ప్రజాస్వామ్య గణరాజ్యముగ
నెలకొల్పుటకు మరియు అందలి పౌరులెల్లరకు
సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయ న్యాయమును,
భావము, భావస్థకటన, విశ్వాసము,
ధర్మము, ఆరాధన -- వీటి స్వాతంత్ర్యమును,
అంతస్తులోను, అవకాశములోను సమానత్వమును
చేకూర్చుటకు; మరియు వారందరిలో
వ్యక్తి గౌరవమును, జాత్యైక్యతను,
అఖండతను తప్పక ఒనగూర్చు సాభాత్రమును,
పెంపొందించుటకు; సత్యనిష్ఠా పూర్వకముగ తీర్మానించుకొని,
ఈ 1949వ సంవత్సరము నవంబరు ఇరువది యారవ
దినమున మా సంవిధాన సభయందు ఇందుమూలముగ,
ఈ సంవిధానమును అంగీకరించి, అధిశాసనము చేసి
మాకు మేము ఇచ్చుకొన్నవారమైతిమి.

జాతీయ గీతము

జనగణమన - అధినాయక జయ హే
భారత - భాగ్యవిధాతా
పంజాబ, సింధు, గుజరాత, మరాఠా,
ద్రావిడ, ఉత్కల, బంగ,
వింధ్య, హిమాచల, యమునా, గంగా,
ఉచ్చల జలధితరంగ,
తవ శుభ నామే జాగే, తవ శుభ ఆశిస మాగే,
గాహే తవ జయగాథా,
జనగణ మంగలదాయక జయ హే,
భారత - భాగ్యవిధాతా
జయ హే, జయ హే, జయ హే,
జయ జయ జయ, జయ హే

ప్రతిజ్ఞ

భారతదేశం నా మాతృభూమి. భారతీయులందరు
నా సహోదరులు.

నేను నా దేశాన్ని ప్రేమిస్తున్నాను. సుసంపన్నమైన,
బహువిధమైన నా దేశ వారసత్వ సంపద నాకు
గర్వకారణం. దీనికి అర్హత పొందడానికి సర్వదా నేను
కృషిచేస్తాను.

నా తల్లిదండ్రుల్ని, ఉపాధ్యాయుల్ని, పెద్దలందరినీ
గౌరవిస్తాను. ప్రతివారితోను మర్యాదగా నడచుకొంటాను.

నా దేశంపట్ల, నా ప్రజలపట్ల సేవానిరతితో
ఉంటానని ప్రతిజ్ఞ చేస్తున్నాను. వారి శ్రేయోభివృద్ధిలే నా
ఆనందానికి మూలం.

5వ తరగతి - (తెలుగు - సముక్తభాష) అధ్యయన ఫలితాలు

అధ్యయన-అధ్యాపన ప్రక్రియ	అధ్యయన ఫలితాలు
విద్యార్థులందరికీ (విభిన్నంగా సమర్థతైన పిల్లలతో సహా) వ్యక్తిగతంగా, జట్టులలో కృత్యాలు చేయు అవకాశం, ప్రోత్సాహం లభించుటకు- - తమ భాషలో తమ భావాలను చెప్పడం, మాట్లాడుటకు తగినంత స్వేచ్ఛ మరియు అవకాశం ఉండాలి. - పరిసరాల్లోని పరిచిత వస్తువులు, పండ్లు, కూరగాయలు, రుచులు, రంగులు, వారములు, జంతువులు, పక్షులు వాని అరుపులు చెప్పగలగాలి. - నేను - నా కుటుంబం, పరిసరాలు, పెంపుడు జంతువులు, మా బడితోట మొదలగు వాని గురించి చిత్రాల ఆధారంగా చెప్పగలగాలి. - చిత్రములు ఆధారంగా కథలను చెప్పగలగాలి. సన్నివేశాలు వర్ణించగలగాలి. - విన్న, చదివిన, పాఠ్య, పాఠ్యేతర కథలు, గేయాలను స్పష్టమైన ఉచ్చారణతో, తగిన హెచ్చుతగ్గులు పాటిస్తూ అర్థవంతంగా ప్రకాశపఠనం చేయగలగాలి. - పాఠ్యభాగంలోని పరిచిత అక్షరాలను, గణితాలను ద్విత్య, సంయుక్తాక్షరాలను, పదాలను చూచి తప్పులు లేకుండా గుండ్రంగా, శుభ్రంగా రాయగలగాలి. అడిగిన ప్రశ్నలకు జవాబులు చెప్పగలగాలి, రాయగలగాలి. - అచ్చులు, హల్లులు, పదాలు, వచనం, లింగం, విరామచిహ్నం నామవాచక, సర్వనామాలు మొదలగువానిని గురించి తెలుసుకొనగలగాలి. - విద్యార్థులకు పరిచితమైన పదాలను నిత్య వ్యవహారంలో తగిన విధంగా ఉపయోగించగలగాలి. - చిత్రాలతో కూడిన గడినుడి, ఫజిల్స్, పాడపు కథలకు జవాబులు కనిపెట్టగలగాలి.	అధ్యయనార్థి- 05.LN.01 వివిధ ఉద్దేశాలను సాధించుటకు, తమ భాష లేదా/పాఠశాలలోని మాధ్యమ భాషను పయోగించి మాట్లాడుతారు. ఉదా. గేయాలు, కథలు, వినుట, తెలుసుకొనుటకు ప్రశ్నలు అడుగుట, స్వీయ అనుభవాలను పంచుకొనుట. 05.LN.02 పరిసరాల్లోని పరిచిత వస్తువులు, వూలు, పండ్లు, కూరగాయలు, రంగులు, వారములు, జంతువులు, పక్షులు వాని అరుపులు చెప్తారు. 05.LN.03 చిత్రమాలిక వర్ణించి చెప్పటలో సహాయపడుతారు. సరైన పద్ధతిలో వర్ణించినందుకు సంతృప్తి పడుతారు. 05.LN.04 చిత్రముల ఆధారంగా కథలను, సన్నివేశాలను గుర్తుచేసుకొంటారు. కథలను చెప్పడంలోని, వివరణలోనూ వినోదాన్ని, ఆనందాన్ని పొందుతారు. 05.LN.05 విన్న, చదివిన పాఠ్య, పాఠ్యేతర కథలు, గేయాలను స్పష్టమైన ఉచ్చారణతో, తగిన హెచ్చుతగ్గులు, పాటిస్తూ అర్థవంతంగా ప్రకాశపఠనం చేస్తారు. ఆనందం పొందుతారు. 05.LN.06 పాఠ్యభాగంలోని పరిచిత అక్షరాలను, గుణింతాలను ద్విత్య, సంయుక్తాక్షరాలను పదాలను చూచి తప్పులు లేకుండా గుండ్రంగా, శుభ్రంగా రాస్తారు. అడిగిన ప్రశ్నలకు జవాబులు చెప్పారు, రాస్తారు. 05.LN.07 అచ్చులు, హల్లులు, పదాలు, వచనం, లింగం, విరామచిహ్నాలు, నామవాచక, సర్వనామాలు మొదలగు వానిని గురించి తెలుసుకొని రాస్తారు. 05.LN.08 విద్యార్థులకు పరిచితమైన పదాలను నిత్య వ్యవహారంలో తగిన విధంగా ఉపయోగిస్తారు. 05.LN.09 సమన్వయంతో తార్కికంగా ఆలోచించడం వలన పదాలు గుర్తిస్తారు. కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నందుకు ఆనందిస్తారు.

విషయ సూచిక

క్రమ సంఖ్య	పాఠం	పుట సంఖ్య
1.	భావి పౌరులం	1
2.	పండుగలు (సంభాషణ)	2
3.	వారముల పాట	3
4.	అచ్చులు	4-5
5.	అంకెల పాట	6
6.	హల్లులు	7-8
7.	వర్ణమాల	9
8.	తెలుసుకొనవె ! బాలా ! - శ్రీ అలవర్తి వేంకటసుబ్బారావు	10
9.	పద తోరణం	11-12
10.	గుణింతం	13-17, 19-21
11.	కాలాలు	18
12.	రామాయణం	22-23
13.	ద్విత్యాక్షరాలు	24-28, 31-34
14.	తొందరపాటు తగదు - శ్రీ అళ్ళ రాఘవయ్య	29-30
15.	సంయుక్తాక్షరాలు	35-36
16.	నీరు- మీరు (సంభాషణ)	37
17.	రుచుల గేయం	38-39
18.	నేనెవరు ?	40
19.	ఐకమత్యమే మహాబలం	41
20.	సుమతీ ! - బద్దెన	42

